

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Qvibus Totvm Hominis Christiani Officivm Explicatvr; Quídque is fugere,
quid agere debeat, quàm exactiſimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum ; Dilingæ, 1695

Discursus II. Ex summa Divini in nos Domini excellentia infertur Peccati
mortalis gravitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45988](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45988)

14 DISCURSUS SECUNDUS, EX EXCELLENTIA

Psal. 20. 13. *Palmista his verbis predictas. Pones terga vobis. Non enim solum vobis vos faciet, ita ut impossibile ipsi sit amplius benevolis vos oculis aspicere. Qui post tergum aliquas literas abijcit, ita averlus non potest verè eas amplius intueri; sed aspicere potest, si de novo ad easdem vultum convertat. Verùm qui literas dorso inscriptas gerit (quemadmodum olim quædam portabant mancipia) quomodo respiciet, ut eas legat? Deo igitur, ut significaret à se nunquam in totà æternitate bono oculo peccatores aspiciendos, non satis est dicere illos post terga sua relinquendos, sed quotquot sunt à se pro tergo habendos esse. Pones eos dorsum. Hoc si fiat, quàm bene pœna culpæ erit proportionata? Peccatores terga verterunt Deo; averterunt scapulam recedentem. Deus quoque sua illis terga verret. Deum quasi rem nihili spreverunt; ipse illorum non recordabitur; quasi de facto nihil essent, & à naturâ eliminati. Illi has ipsi in conspectu suo intulerunt inju-*

rias, ipse illos à facie suâ projecturus, aeterna morte afficiet. *Panas dabo in interitu æternis à facie Domini. Hic solum comparatio claudicat, quòd Deum peccatores aspernati sint brevi tempore, vix momento peccati commissione delectati; ipsi verbò in æternum à Deo contemnendi sunt, & absque intermissione puniendi. Verùm hoc ipsum justitiæ est convenientissimum. Tam grande malum est unico tantum momento offendere Deum, ut ipsa æternitas non sit satis longa ad tantam injuriam castigandam, si pœna sit absque cessatione futura. Quamobrem Charissimi, discite nunc, quid sit Deus offendere, ut singulari attentione quodvis reventes peccatum, non cogamini in Inferno incomprehensibilem tam venerandi Monarchæ Majestatem ad summam calamitatem vestram agnoscere; sed potiùs eandem ad summam felicitatem vestram cognoscatis in Cælo, primo ejusdem intuitu beati.*

DISCURSUS II.

Ex summa Divini in nos Domini excellentia inferitur Peccati mortalis gravitas.

Psal. 118. 133. **I**llud merito potuit olim David peccato imponere nomen omnis injustitiæ: non dominetur mei omnis injustitia. Hæc enim verissimè est magis propria hujus

monstri definitio. Injuria que inferitur hominibus, quali que jus illius quod particulare ledit, est etiam injustitia particularis; sed injuria, que Deo irrogatur, quasi que omne jus possibile invadit, non potest æquiori titulo, quàm injustitiæ adeò generalis designari.

P. SE
HOMO

signari, in qua omnes continentur iniustitiae; omnis iniustitia. Quamvis igitur verum sit, quotquot in Deo ad amandum illum reperiuntur tituli, tot à nobis, dum eundem offendimus, committi iniustitias. Nihilominus ad tres solos praesentem meum retrin-gens Sermonem, demonstraturus, quam graude sit malum quodvis pec-catum, quo his tribus titulis, ob quos Deo obedire tenemur, nos opponi-mus; obedire tenemur tanquam Crea-tori, tanquam Redemptori, denique tanquam Deo. Certè errorum omni-um maximè intolerabilis, qui peccan-tium excacant mentes, est ille, qui Joh. 7. à sancto Jobo his notatur verbis. *Ver- Pam in superbiam erigitur, et tan- quem pulvini enagri, se liberum natum putat. Falsissimum, falsissimum est, clamor S. Augustinus, quid tam non tam, quam tu, si aliquid es, quod est?*
 Non est res, quæ sit minus nostra, quam nostrum liberum arbitrium, quoties tres his obligationes modò dictas perpendere vellemus, quæ nos admodum, quantopere debeamus ha-bere subiectum illud Deo. Atque hæc sunt tres illæ obligationes, paucis immensa complectentes, quæ à Davi-de insinuantur, ubi desiderans invita-re homines ad Deum tanquam supre-mum Dominium recognoscendum;
 Ps. 45. *Venite adoremus Dominum, tria supra dicta ait illi motiva, quia creavit nos, quia fecit nos: quia velut Divinus Pa-stor sanctissimo Sanguine suo nos redemit: vos autem populus ejus, et oves pascua ejus. Supra omnia verò quia est Deus noster, quia ipse est Dominus*

Deus noster. Incipiemus igitur à pri-mo creationis titulo, & si tempus omnes explicare non permiserit, ter-tium in alium Sermonem reserva-bimus.

I.

II. Quanquam sint plurimi posses-sionis tituli, non est tamen ullus ju-stior, quam effectiois; ita viri Docti observant, Deum in Sacris Litteris fre-quenter vocari Dominum creaturati: quia illas fecit, easque ex nihili abysso extraxit, in qua per omnem æterni-tatem abstrusæ permansissent. Singula-riter autem hoc notatur in pulchris *Esther. illis verbis ex libro Esther. Domine 13. 9.*

Deus omnipotens, in ditione tua cuncta sunt posita, tu enim fecisti omnia. Et ut verum fateamur, quis plus Juris habet in statuam, quam Artifex, qui ex rudi saxo tam venustum effinxit opus? Artifex tamen marmor non fecit, non illi soliditatem contulit nec splendorem, nec durabilitatem con-tribuit, solum in hominis similitudi-nem illud exsculpsit. Quale igitur Jus erit Deo in quemvis nostrum, cum ille omnia fecerit, quæ sunt in nobis, imò ex nihilo fecerit, faciendoque potentiam infinitam adhibuerit? dixi infinitam, quia ut aliquid fiat ex nihilo, s. Thom. 1. p. 1. q. 32. lo, sicut Philosophi, non sufficit po-tentia finita, infinitam esse oportet. ar. 2. ad
Infinite virtutis est ex nihilo producere: 2. 2. q. 9.
 Et hæc est illa, quam Deus in creatio-ne nostra impendit; ideoque in nos par potentie dominium, id est infini-tum, acquisivit.

III. Imaginamini vobis, antequam essetis homines, vos tot in litore matris fuisse

GNERI
 Christianus

fuisse arenæ grana; Deumque ex mera benignitate vos omnes ex illis formare voluisse, donando cuius corpus & animam tam perfectam, quemadmodum nunc possidetis: quantum creditis vos obstrictos esse ad gratias benefactori vestro referendas? Cur igitur non magis tenerimini illum recognoscere, cum non è litore, sed è nullitatis abyfso vos extraxit, omnipotentisque brachij sui potentiam adhibuit? Non sumus igitur, Charissimi, rei alicujus in nosmetipsos Domini. Non possumus pro voluntate nostra vel manum movere, vel elevare oculum, vel aurem applicare, neque unam proferre syllabam; quia toti ipsius Dei sumus, ideòque infinito modo illi obstringimur, toti sine exceptione pro voluntate ipsius vivere: infinitum enim non habet terminum, totum sine ulla exceptione complectitur, in omni virtute tua, dilige eum:

Eccl. 7. 32. Ita nos monet Ecclesiasticus.

VI. Ad hæc, hæc dependentia à Deo & subiectio, quam illi debemus, est adeò essentia nostræ creatæ intimè impressa, ut ipse Deus non possit illam tollere, adeòque liberos efficere, ut à suo Dominio independentes essemus. Quamvis illorum admitteretur opinio, qui putant posse à Deo creatura rationabili, quales nos sumus, communicari potestatem plures creandi mundos: nihilominus ne quidem in hoc casu verificaretur, hanc creaturam creatricem ipsimet Creatori suo non esse immensè subiectam: adeò indubitatum est, hanc independentiam esse thesaurum, quem Deus

solus à se alienare non possit. grande hoc Dominium est illa gloria quam Deus habet pro fine in omnibus operibus suis extra se, ideòque declarare illam à se nemini dandam, adeò incommunicabilis est: *Gloriam meam alteri non dabo*; quomobrem titulum est tam supremus, ut in consideratione illius Imperatores Mundi jure non possint vocari Domini. Referunt Augustinus initio Imperij sui recusasse titulum Domini; quod si hoc cognita veritatis impulsu fecisset, ne illa magnarum actionum talis Monarchia maxima dici meretur. Siquidem solus Rex Regum hoc nomen legitime potest prætere, solusque illos gerere potest, ideòque læpius in Scriptura de se dicit. *Ego Dominus*: quippe Reges terræ nec Provincias, nec Populos, nec exercitus fecerunt, sed solum exercituum, populorum & provinciarum possessionem occuparunt, totiusque Regni, aut per hæreditariam successionem, aut per violentiam invasionem; adeòque illorum Dominium provenit ab extrinseco, & est quæ supra externas Subditorum actionum vicissimè Deus omnia titulo creationis possideat, titulo tam intrinseco, ut, quemadmodum dicit S. Augustinus; ultimum rerum fundum penetret, id est, ipsi essentia nostræ intimè sit. Hinc est quòd illi viginti quatuor Reges in Apocalypsi, acceperint demata de capitibus suis & ante thronum Dei posuerint, existimantes; licet tanquam Reges, omnes essent Dei imagines, cujus personam exhiberent auctoritatemque sustinerent, nihilominus

Mag. 4. seu. dist. 3. s. 3.

minus se non amplius esse Dominos, sed ipsum solum hoc nomine dignum esse declarabant, utpote illum, qui solus creasset omnia. *Dignus es Domine DEUS noster accipere gloriam & honorem, & virtutem, quia tu creasti omnia.*

V. Quod si ita est, Charissimi, considerate, quā Deum afficiatis injuriā, quando pro libidine vestra vivere vultis, ita ut ad desiderijs vestris satisfaciendīs, voluptatulamque aliquam capiendam, divinis vos non velitis submittere mandatis, perinde ac si ingri vestri ipsorum essetis Domini. Tam coeci estis, ut magnum illum Dominum, qui supra vos est, non videatis; a quo multo magis secundum essentiam dependetis, quam a vobismetipsis: quippe esse non potest, ut vos sitis sine vobis, bene autem esse potest, ut sitis possibiles, sed absque illo non solum non essetis actualiter, sed multo minus unquam possibiles.

VI. Attamen id, quod in essentia hac subiectione summum est, quodque Creatoris titulus in se maximum continet, adhuc vobis non dixi. Quandoquidem considerare oportet, hoc Dei dominium, quā vitam nobis deest, omni momento augeri, cum ab illo etiam conservemur. Charissimi, DEUS non est sicut Architectus aliquis, qui domo exstructā abire potest, absque illo enim Domus jam erecta consistit. Non est ita DEUS, *inquit Sanctus Thomas, ut creatura in se ipsis perseverent; necessarium est, ut continuo illis Deus unitus maneat, suoque divino brachio*

illas sustentet, quā aliās in antiquum suum nihilum reciderent. *Si suam actionem eis subtraheret, omnia in nihilum redigerentur.* Videtisne illam lampadem ante altare suspensam? Si funem, de quo penderet, præscinderetis, quamprimum caderet, licet à tot jam annis in aere pependisset. Sic se res habet nobiscum, cunctisq; creaturis, quā omni momento tam indigent post multos annos in essentia suā conservari, quā primo nativitatē suā die indigebant. Unde quovis temporis puncto à Deo conservantur. *Portat Heb. 1. 5.*

omnia verbo virtutis suae. Semper enim pro utilitate nostra potentiam illam creativam continuat, quā in principio nos fecit. Quare si pro primo illo momento, quo creati sumus, infinitam Deo debemus subiectionem, qualem illi debemus pro omni illo tempore, quo nos conservavit? quovis enim instanti conservando nos non facit minus, quā si semper de novo nos crearet. *Non aliter Deus res in esse conservat, quā semper eis esse dando. M. 1. p. 9. g.*

nifestum est, sicut creationis gratia art. 2. semper continuatur, ita quoque jus illud, quod in nos habet DEUS, continuo augeri; si tamen infinitum potest crescere.

VII. O magne Domine, quid est igitur Deus noster! O Ingens Dominium, quod illi competit in nos! postquam enim fecit nos, non solum nos potest destruere, sicut cæmentarius domum à se exstructam diruere potest, sed ubi nos conservare desinit, in nihilum redigere potest; quod cæmentarius non valet, qui ad summum

IGNERI
CHRISTIANUS

R. P. Seversi S. I. Christi. instr. Tom. II.

C in

in pulverem domum redigeret! At nihilominus Dominium tam excelsum non cognoscitur ab homine, imò libertinè absque ullo respectu contemnitur! Video, si quandoque à fure nocturno ex vitibus horti vestri aliqua clepantur uvæ, tantopere vos indignari, ut non pudeat ei coram Iudice litem intentare, & quandoque etiam juramento exacto pascuorum facinororum furem detegere. Jam vero dicite mihi, in quo tanta, quam passi estis, fundatur injustitia? in hoc fundata est, quod vites sint plantatæ in terrâ vestrâ. At terram illam, in qua plantatæ sunt hæ vites, vos non fecistis, nec plantas produxistis, nec pluviam fecundastis, nec radijs solis calefecistis, neque rore cæli recreastis, neque cæli influentijs animastis, neque unquam quidem pampinorum illorum fibræ formastis; tantum abest, ut vel unicum acinum in avis nascentem feceritis. Quantum tumultus propter jus extrinsecum in has vites? quid jam faceretis, si supra illas dominium vobis esset intrinsecum, integrum & universale, quo quicquid & pulchrum & utile in illis continetur plantis, à vobis factum fuisset? Et hoc ipsum est, quod vobiscum fecit Deus, & sine ullâ comparatione multo plura. Quomodo ergo creditis, nullam à vobis committi injustitiam, quando peccatis? An non meministis, non esse similem peccatori in terris furem, qui Deo jus aufert infinitum, quod Divina voluntas habet in voluntatem creatam, quâ omnia pro ben-placito

suo fieri vult, hominem vero propter sui libidine nihil velle posse? Ego mihi persuasum deo, Deum nonnunquam permittere, ut quædam vobis intendantur, ut ex furti illius displicentiâ & indignatione contra eum, qui illud commisit, colligatis indignam omnem Dei, quam ei suum jus auferendo, hoc est vos ipsos furripiendo, excutiat. Quâ indignatione contra talem furem, taleque furtum quid potest esse justius?

VIII. Imò propter hanc ipsam causam credere licet Deum quibusque permittere, ut à filijs vestris terrendum affligamini; ut intelligatis, quid sit factorem vestrum contritare. Poterat Deus, ut alio loco donat, per se ipsum omnes homines creare, posset enim, si vellet, omnes lapides in homines convertere: potens est de lapidibus suscitare filios Abrahæ. Nihilominus non voluit per se homines producere, sed potius statuit, ut unus ab alio nasceretur, & ut Patrum & filiorum successio sic, ut Patres ab illa obedientia & honore, quem jure merito à filijs suis exigunt, obedientiam & honorem discedent, quem multo potiori jure Deus ab ipsis requirit. Sic itaque persuadete vobis, Leges à Deo permitti, ut filij vestri pro voluntate obedientiâ vobis non gerant morem, nec ullum honorem exhibeant, ut damno vestro docti majorique animi dolore intelligatis, quam grave malum sit Deo Patri optimo inobedientem esse, debitoque honore eum non afficere. Unde impostorem nolite lamentari, homines nulli sibi des-

ere religioni, sua alijs auferre, filios vestros tam contumaces & refractarios esse, ita ut impossibile sit vobis illos regere. At meum, si placet consilium sequimini: vos ipsos inculcate, & intra vos dicitis: quomodo ego audeo ab alio quicquam exigere, aut aliquid amplius, quod ipse Deo non praesto? An fortè majus furum est, paucos aliquos fructus clepere, quam Deo alicujus creaturae suae voluntatem surripere? Aut, estne major fortè perversitas, quemdam filiorum meorum non parere jussis meis, quam quòd ego Dei transgrediar mandata? Qua ex reflexione aliquam immensam illius injustitiae umbram observabitis, cujus Tyrannidi voluntariè vos subjecitis, quotiescunque peccato vos contaminatis. *Non dominetur mei amicus injuria.*

II.

IX. Ecce igitur primum Dominij infiniti titulum, quod Deo in suas debetur creaturas, eò quòd fecerit illas. Nihilominus, si ita licet discurrere, hoc est debitorum nostrorum minimum. Quò non cum titulo Redemptoris accrescit eorum summa? tantum accrescit, ut Sanctus Bernardus illam considerans obstupescat. *Si totum me debeo pro me facto, quid addam pro me jam refecto, & refecto hoc modo?* Sed ut clarius hoc percipiamus, praesupponendum est prius, quid sit redimere. Redimere idem est ac rem aliquam pretio recuperare, quae revera prius ad nos pertinebat, sed à nobis abalienata est: unde necessa-

riò sequitur, bonum illud hoc modo recuperatum duplici titulo nostrum esse; nostrum est, quia ante erat; & nostrum est de novo, propter pretij pro eo solutionem. Quare licet homo Dei esset, quia modo jam dicto ab illo creatus fuit, nihilominus quia peccando Divino se imperio subtraxit, saltem quoad possessionem, hunc suum fundum Deus ipse redimere voluit tam perversè alienatum, non ut homo propriam animi posset sequi libidinem, sed ut novo hoc titulo, Divino Dominio magis subiceretur, adeoque strictius divinis teneretur obtemperare mandatis, quò major erat servitus, eò quòd ab ipso redempti sumus, paucis hisce verbis illam indicabo; Proportionata debet esse servituti, quae nos gratià ipsius liberati sumus; Deo debemus subjectionem, non enim aliter chirographum illud, quo nos Inferno vendideramus, JESUS laceravit, quam ut aliud exararet, quo de novo charissimo Patri suo caelesti nos dedicaremus. *Pro omnibus mortuus est Christus, ut & qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est.*

X. Triplicem igitur servitutis nostrae catenam considerare, ut eadem praesentem obligationem nostram metiamur. Antequam redempti essemus, trium inimicorum eramus Servi, Peccati, Diaboli & Mortis. Servi eramus peccati, nulla enim vi creati ab anima nostra

IGNERI
Christianus

poterat auferri culpa, quā onerata erat, & quasi insolubili vinculo oppressa tenebatur. Erasmus Diaboli mancipia, qui nos devicerat, unde licet etiam ille sit mancipium culpa, quemadmodum & nos sumus, nihilominus, cum ille primarius in peccati regno sit minister supra reliquum servorum vulgus, tale jurisdictionis exercet Dominium, quale in turbam ad tresmes relegatam competit Porti- sculo seu remigiorum Praefecto. Tertia, quā premimur est servitus mortis, non tantum corporis, quae brevis est & transitoria, sed aeterna animae, quae subditos suos semper vivos in igne detinet, ut quovis aeternitatis interminabilis puncto moriantur. Qui aeternorum istorum vinculorum pondus verè aestimare poterit, aliquo modo etiam immensam Deo servien- di obligationem, illique obediendi debitum redemptione nostra contra- tum intelligere poterit. Agrippa sex mensium spatio à Tiberio Impera- tore in carcerem coniectus, à Caio il- lius in Imperio successore libertate do- natus fuit, cum hoc insigni beneficentia additamento, ut Catenam auream illi daret tanti ponderis, quanti erat il- la ferrea, quā tam diutè hucusque vin- ctus fuerat. Quae re Cajus Agrippa indi- car evolvit, se tantandem pratendere, beneficio illum sibi obstringere, quan- tum ab alio catenā ferreā eatenus con- strictus fuerat. Si me non puderet, tam humili comparatione Redemptoris nostri divinas explicare inventiones, dicerem hoc ipsum esse, quod JESUS Christus nos Redempturus intendit:

voluit nimirum omnes catenas no- stras ferreas commutare in aureas, ut quantum illis prius peccato invisi- stricti eramus, alterum tantum post redemptionem ex amore Deo allige- remur.

XI. Si propter solam Redemptio- nem tam altum Deo in nos comparo Dominium, quanto majus illud est, quod tam caro pretio, hoc est, pro- prio sanguine suo nos redemit? At- que ita se res habet. Non vili alicui auri solutione, ut alij solent, sed ipso nos recuperavit. *Non corruptis bilibus auro vel argento redempti sumus*, inquit Sanctus Petrus, *sed pretio sanguine: quasi agni immaculati Christi incontaminati.* Si rem perpendere- mus, ut aequum est, dum servus auro emitur, dicendum esset, terra verum jus esse in talem servum, non Deo- no; illa enim è venis & visceribus sua pro redemptione illā praebeat con- stantiā suā nihil contulit. Item au- tem alio modo procedere voluit, quā magnā hae redemptione aliud nihil quam seipsum impendere voluit, ut homo nunquam cum alio obligatio- nem suam divideret, sed totam suo- cō Deo suo attribueret, qui simul re- demptor ejus est, & pretium. *Ten- sisse ipsum video in pretium meum.* At- tonitus ineffabilis hujus mysterii magnitudine dicebat Emilianus. *Quid quantum est hoc mysterium! Vos pe- dere Deum illum, qui propter infini- tam perfectionem suam, est meus ho- nis ultimus, descendentem de magni- tudinis suae throno, tantopere se ho-*

militare, ut dignetur esse medium fa-
laris mex, hoc est salutis illius, quam
ipse habet pro sine suo. Non vide-
tur amor illius majus capere posse in-
crementum, nec servitutis nostræ
obligatio magis posse crescere.

XII. Seneca deplorat Platonem
Philosophorum principem ab Egi-
ptis in servitutem abductum, solum
octo festerium pretio à quodam a-
mico suo Anicero appellato in liber-
tatem vindicatum esse. Vir tanti no-
minis, inquit Seneca, pretio æsti-
mari non debebat, sed aliquot talen-
torum millibus comparari; quare
amicus ille beneficio suo magnam
admisit inhumanitatem. Cha-
rissimi, an forte nos similiter dolere
possemus? Ah amicissimus Redem-
ptor noster non ita nobiscum egit!

Ille infinito nos redemit pretio. *Empi-
enim estis pretio magno,* & ne quidem
hoc ipsum ipsi satis fuit. Quantum-
vis enim minima Sanctissimi Sangu-
inis ipsius gutta, plus valeat, quam æ-
terna omnium hominum possibilitium
vita, nihilominus non voluit tantum
unam dare guttam, sed omnem in
Cruce velut mensa publica deposuit.
Imò cum nescio, quam parum illius in
cordis sui ætario manisset post mor-
tem, voluit ut cuspis lanceæ illi refe-
rando clavis esset, quæ reliquum illius
pretium extraheretur, ut se toto nos
omnes infinities redimeret. Dixi
infinities, quia si illud pretium erat
valoris infiniti, toties dici potest à
Christo nos redemptos esse, quoties
ad nos redimendos aptum erat; qui
tem aliquam duplo plus solvit, quam

valeat, bis illam emisse dicitur. Quo-
modo igitur non etiam idem de Chri-
sto dici posset, infinities nos ab illo re-
demptos esse, cum pro nobis infinities
plusquam valebamus, exsolverit.
Quod si ergo infinities ab illo re-
deempti sumus, quis non videt etiam
in infinitis modis, nos totos ipsius esse?
Saltem hoc certum est, sicut
quot sunt momenta, quibus à DEO
conservamur, tot sunt vincula, qui-
bus illi tanquam Creatori nostro obli-
gamur; Eodem modo quod sunt
pretiosissimi Sanguinis ipsius gutta,
tot sunt vincula, quibus auget & ven-
dicat sibi servitutem nostram tan-
quam Redemptori debitam.

XIII. Tanto magis, quia ad pretij
exsoluti pro hac emptione immen-
sitatem, modus persolvendi pro no-
bis accedit. Quamvis enim Deus
non unâ guttâ, sed toto sanguine suo
hominem redimere statuisset, modum
placidissima morte illum effundendi
eligere poterat, ita ut omnes aper-
rentur illi venæ, sed præ lætitiâ, nihil-
ominus huic gaudio mortem crucis
prælegit. *Prospicio sibi gaudio, susti-
nit crucem.* Neque hoc tantum il-
li satis fuit; sed doloribus illis,
quos totâ vitâ durissima illa infixit
flagellatio, duriorque capitis è spinis
coronatio, terribile illud tormentum,
quod erat tribus horis continuis tri-
bus transfixum clavis toto corpore
pendulum hære in cruce, prodigiosissima
inventionem inexplicabiles
interioris animæ adjunxit pœnas, quo
carnificum rabies non poterat pertin-
gere, & quidem pro mensurâ amoris
sui

GNERI
Christianus

Hebr.
12. 1.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

sui illas adjunxit, id est tantas, quantas ad omnium hominum scelera à principio mundi usque ad finem committenda, in se puniendâ, sufficientes iudicavit. Hac bolide jam pridem usus est Sanctus Thomas ad inscrutabilem Dominicæ passionis maris fundum indagandum. *Tantam quantitatem doloris assumpsit, quæ esset proportionata magnitudini fructus, qui inde sequebatur.* Et quis unquam satis florum pro hoc fundo metiendo deglomerabit?

*S. Th. 3.
P. 1. q. 46.
Ar. 4.*

XIV. Ulteriùs, quandoquidem aliunde ad tam multa sufferenda jam determinatus erat, saltem honoratâ morte vitam suam finire poterat; at tamen magis ignominiosam, quàm unquam homo mortalis perpeffus est, elegit; millenis voluit onerari injurijs, millenis confundi sannis & opprobrijs, millenisque proscindi blasphemijs, quasi peccata, quæ exsolvit, non nostra, sed sua essent propria.

XV. Denique ut extremè copiosa esset Redemptio, non solum quoad solutionem nimix Satisfactionis, sed etiam quoad satisfaciendi modum, summa cum promptitudine hoc ingens suppliciorum pelagus ingressus est, ita ut majorem patiendi sitim habuerit, quàm quâ Judæi, & Damones illum cruciandi flagrârunt. Ideoque ubi in Psalmo hæc leguntur verba:

Pf. 61. 5.

cucurri in siti; quibus Christus ardentissimum patiendi, animamque exponendi explicat desiderium, Sancti Basilii & Ambrosii inter alios legunt, *Ambros. cucurrerunt in siti*: quibus inimicorum rabiem, Christi necem quærentium, exponunt, duasque sitis tam di-

verse flammæ sibi invicem opponunt, ita ut illa Christi tanto inimicorum sitim superet excessu, quanto eorundem odium ab amore divino vincitur. Et fortè hæc ipsa fuit causa lateris lanceæ aperti, quâ tantâ in Christum mortuum crudelitate delinxi Centurio, non aliter, quàm si adhuc viveret; scilicet ut Sitis ejus appareret. Usu jam receptum est, ut si persona quædam illustri ignoto mortis genere decedat, illius cadaver aperiat ad morbi causam, aut partem læsam cognoscendam. Quæ verò mors magis insolita in viro Principis inveniri potest, quàm Deum inter duos latrones medium exspirare? Voluit igitur optimus Dominus noster, ut simile ab hominibus fieret in corpore suo, aperto post mortem latere, manifestam mortis suæ causam in vulnerato corde legerent, discernentque illum siti plura patiendi pro hominibus mortuum esse. Quod si ita est, quæro ex vobis: quare tam extremis suis doloribus adhuc extremum patiendi desiderium conjunxit? quare dolorum immerfus abyfso moriens quæretur à siti sibi necem inferri? quare denique etiam mortuus, imò resuscitatus, resplendens & gloriosus in sanctissimo corpore suo voluit reservare vulnera sua? quare etiam toties millies quotidie Passionem suam ab initio renovari voluit, quoties in toto mundo Sacrificium Missæ offerretur? quo novi isti collimant excessus, quàm ut nobis significant, illum toties de novo Passionem suam subire paratum esse, cum in corde suo, sitim

desiderium & voluntatem ad omnes
his mortis sufficientem, & pro om-
nium dolorum suorum exantlatorum
multiplicato camulo conservet? desi-
deras sine, argumenta clara, ut
cognoscatis, quam verè apud illum co-
piosa fuerit nostra Redemptio?

XVI. Interim ecce parvum quod-
dam immensorum debitorum nostro-
rum cum Christo contractorum com-
pendium, quod ad tria reducitur ca-
pita: Redemptos nos esse per illum à
servitute durissimâ: redemptos esse
pretio super abundantem; redemptos esse
tam excessivi amoris modo. Jam ve-
rò in hoc ipso compendio vestrum est,
considerate parumper, quanta sit ves-
tra obligatio ex una parte, quantum-
que ex alterâ parte eidem sitis faciatis:
Chicissimi, quid fecistis huc usque, ut
parum aliquid pro hac summâ in solu-
tum daretis? quid huc usque vicissim
Christo retribuistis? Dicamne ego?
gratiam ipsius pro quavis vilissimâ re-
culâ, nominis æstimatiunculâ & vo-
luptatâ commutastis, in quavis fu-
câ sanctissimum Nomen ipsius in va-
num assumpsistis, toties sanguinem
illam, quo à tantis maculis lavati su-
mus, corpusque illud divinum to-
ties pro nobis oblatum blasphemâ-
stis. Deum immortalem! quous-
que Christianorum crevit perversitas,
eum plurimos illorum rogare oport-
teat, ut saltem eo, quem etiam ipsi in-
fideles non abnuunt, Jesu Christi No-
men honore afficiant? Audite ergo.
Postquam vobis, licet in compendio,
immensas, quas habemus amandi, ob-
ediendi, & honorandi Crucifixum Re-

demptorem nostrum obligationes de-
monstravi, non peto à vobis, ut in
gratiam illius omnia vestra vendatis,
pauperibusque erogetis, quemadmo-
dum primi solebant Christiani: non
peto, ut derelictis domibus vestris in
solitudinem secedatis, Deoque soli
vacetis, tot, & tantorum Anchoreta-
rum more: non exigo, ut quovis tor-
mentorum genere sanguinem pro ip-
so profundatis, quemadmodum tot
Sancti Martyres suum effuderunt. Hoc
solum peto, ut illum Christi Nominâ
exhibeatis honorem, qui eidem ab ip-
sis Turcis desertur, à quibus ejusdem
violatores non relinquuntur impunes.
Et hoc tam parum, ego à vobis non
possim obtinere? An etiam imposte-
rum nomen Christi majori cum irre-
verentiâ, quàm ipsius Diaboli nomen
appellare soleatis, usurpabitis? imò
blasphemando, aut pejerando utrum-
que, Infernalis nempe proditoris, &
Salvatoris nomen conjungetis? An
adhuc omnes fraudes vestras, quas
emendo & vendendo committitis, ne
impostores videamini, omnes minas,
quas vindictæ rabie intentatis, ut
magnanimi habeamini, omnia etiam
mendaciâ, quibus miseras feminas
decipitis, ne supplantatores vos esse
credant, an inquam hæc scelera San-
ctissimo Christi nomine confirmabi-
tis? Sanctus Joannes Chrysostomus
dicit: nescire vos, quid sit Deus,
& quid sit Christus, cum sine ne-
cessitate eum nominatis: cogitate
jam, an sciatis quid sit DEUS &
quid sit Christus, quando tam sacri-
legè ipsius nomen usurpatis. Sola il-
lius

GNERI
Christianus

lius appellatio horrore vos replere deberet. *Nonne cum Deus nominatur, oportet horrere?* Attamen non horretis, Deum injuriis tractare verbis, quasi tori cœlesti Curia non incomparabilis videretur monstruositas, à misero terræ vetniculo tanti Monarchæ nomen tam iniquè usurpari, quod omnes Sancti nonnisi cum sacro tantæ venerationis elogio, à Seraphinis edocti, audent proferre, dum prius Sanctus, Sanctus, Sanctus, Deinde Dominus, denique Deus exercituum ab illis nominatur. *Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus, Deus exercituum.*

1f. 6. 3. Sanctus Paulus protestatur se duorum Blasphematorum corpora Alexandri & Hymenæi Diaboli manibus tradidisse, ut infernalis istius carnificis operâ castigati, discant non amplius impostero blasphemare. *Quos tradidi Sathana, ut discant non blasphemare.* Doleo, me non posse pluribus hujusmodi simili supplicio saniozem reddere mentem, præcipuè verò illis, qui, postquam Jesu Christi Sanguinem blasphemarunt, cum linguam sibi præmordere deberent, adhuc, ut ita dicam, labra sua lingunt, seque excusant, iram hujus inconsideratæ locutionis causam esse. *Quæ ira? quæ indignatio?* O impudentes mortales! Si quis in sinum vestrum evomeret, seque deinde excusaret, se nausæ stomachi laborare, an id æquo ferretis animo? Si stomacho langues, illi diceretis, quare te non vertis aliò? an tibi humus deest, in quam crebrarum tuarum crapularum illuviem exoneret? Perpendite igitur,

an Christus extremo illo die consuetam execrandorum verborum rectorum excusationem sit approbaturus, ex indignatione ea à vobis prolata esse: quasi non alius fuisset locus, in quem spurcam iram vestram, quam in sanctissimum Sanguinem, laterumque & vulneratum Jesu redemptoris vestri corpus evomere potuissetis?

XVII. Verùm discursum hunc, scèet ultimum, relinquamus; fructum enim magis universalem præcedo. Desidero ut imensam illam injuriam, quam infertis Deo, bene intelligatis, quotiescunque peccando vos ipsos Deo furamini, postquam tanto amoris excessu ab illo redempti estis. Sanctus Paulus existimavit, impossibile esse, hominem posse peccare, postquam morte Christi tantopere obligatio nostra aucta fuerunt, ut ideo, cum dixisset, Christum in remissionem peccatorum nostrorum mortuum esse, potius dicere voluerit; Christum in remissionem peccatorum, Passionem suam præcedentium, quam dicere in sublequentium remissionem mortem objisse: *in remissionem præcedentium delictorum*; quasi non crediderit, post tantam passionem, aliquam amplius peccatorum speciem inventiri posse; talia monstra illi videbantur delicta ejusmodi! Et ut verum dicam, si quidquid Christus fecit, vel passus est pro omnibus hominibus, id pro uno solo homine fecisset, & passus esset, quid diceretur de hoc homine, si viveret (quemadmodum similes ei peccatores hodie dum vivunt), Deumque pro re nihili offenderet, furor

P. SE
Homo

x. Tom.
x. 20.

fluans blasphemaret? Quid reli-
quum genus humanum non redem-
ptum de tali diceret? Quibus verbis
nefarii hominis ingratitude de-
testaretur? O quam unumquemque
paderet, sibi cum eo naturam esse
communem, propter opprobrium,
quod in omnes alios homines, licet
non approbatores, aut delictorum ip-
sius complices, redundaret! An igitur
forte minus vos Deo obligatos puta-
tis, quia simul vobiscum etiam alios
redemit? Magnopere hallucinamini,
hoc enim ipso augetur beneficium,
quia non tantum vobis sed etiam ves-
tris collatum fuit, tum etiam quia
unicuique vestrum eadem cognitio-
nis, applicationis, singularisque affe-
ctus plenitudine praeistum fuit, quasi
solus esset in Mundo.

XVIII. Cur igitur non omnes sa-
cro percellimini horrore, cum Deo
tam ingratos & injuriosos fuisse vos
recordamini, quotiescunque unico
solo actu immensa obligationi, qua
illi obstricti estis, vos opposuistis?
an impoliterum audebitis peccatum
existimare leve esse malum, iisque, a
quibus reprehendimini, respondere,
vos esse vestri ipsorum Dominos, id-
eoque etiam pro beneplacito vestro
viam velle agere? Vosne Domini
estis vestri ipsorum, postquam a
Christo, cujus propter creationem
toti eratis, insuper infinito pretio,
sicut audistis, redempti estis? Cum sit
Creator & Redemptor noster, tale in
nos omnes ipsi competit Dominium,
ut si bonitas ejus non in contrarium
illam inclinaret, posset propter me-
R. P. Segneri S. I. Christi. instr. Tom. II.

rum potestatis exercitium non solum
omnem etiam minimam nobis vo-
luptatem interdiceret, non solum ma-
xima quævis irrogare supplicia; sed
etiam si vellet, omnes compedibus
vincitos, tanquam mancipia, sub terrâ
in flammis tenere, omnemque lanic-
nam, quasi vilibus cum pecoribus in
macello, exercere. Et tunc verum
erit, cum rem præcipiat tam æquam,
ut est amare illum, cum res prohi-
beat tam faciles, ut sunt verbi gratia,
alijs non facere, quod sibi fieri quis
nolit, adhuc tamen inveniri homines,
a quibus tam Sacrosanctæ infringan-
tur Leges, qui tam suave jugum ab
humeris suis excutiant, dicantque
cum iniquis illis: *Nolumus hunc re-*
gnare super nos! Quis unquam possi-
biles crederet hujusmodi injurias, si
non adeo essent communes?

XIX. Dicite mihi parumper: Si
quis vobis parum id, quod ante ali-
quot dies in foro emisistis, vi eriperet,
an non statim aliorum opem pro
abigendo fure flagitaretis? An non
velletis Magistratum pro defensione
vestra armari? An non velletis, judi-
cem pro causa vestra conscendere tri-
bunal, & an non omnium legum Pa-
trocinium ad impediendum furtam
puniendumque imploraretis? & vos
sufferetis Jesum Christum, qui corda
vestra immenso divinorum dolorum
pretio comparavit, eorum irreparabi-
lem facere acturam, violenterque sua
extrudi possessione, ita ut nemo indo-
leat, reclameturque? absit hoc a vobis,
absit. Et si nemo alius causam illius
suscipit, ecce me, ego loco ipsius re-
clamo,

Luc. 19.
14.

GNERI
Christianus

1. Cor.
6. 20.

clamo, ipsiusque nomine contra vos turbata possessionis litem intendo, vobis aperte significo, vos non amplius vestros ipsorum esse: *An nescitis, quia non estis vestri, empti enim estis pretio magno?* Quare si imposterum peccare vultis, alias querite manus, quia quas habetis, non sunt vestrae; sunt Jesu Christi, quae ab ipso manuum suarum perforatarum vulneribus comparatae sunt. Infamem illam domum frequentare deinceps vultis, alios vobis ad eandem pedes procurate; quos enim habetis, Christi sunt, immensis pedum suorum transfixorum doloribus coempti. Si praeterea indignam illam creaturam plusquam Deum ipsum amare vultis, aliud vobis cor emite, quod enim geritis nunc in pectore vestro, non est amplius vestrum, sed est illius, qui amore vestri suam sibi crudeli lancea aperiri permisit, & pro immortalis Domini sui Testimonio, etiam in ipsa gloria sua apertas in sanctissimo corpore suo vulnerum cicatrices servare voluit. Verbo, si peccare vultis, alia membra, alium Mundum, alias creaturas vobis querite, quae

contra Deum vobis serviant: vestra enim membra, Mundus, omnesque creaturae ad Deum pertinent, quatenus modum & vos ipsi. *Empti estis, non estis vestri*: An non igitur haec ratio vos convincit? Et in qua lege scriptum est, inquit S. Augustinus, hominum esse Dominum illius, quod pecunia sua emitur, & Deum non esse Dominum illius, quod Sanguine suo comparavit? *Non perdet homo, quod tenet auro suo, & perdet Deum, quod tenet Sanguine suo?* Ah Charissimi, dicatur nusquisque vestrum cum Propitius: *O Deus, nunquam permittas, quales, ut hanc tibi inferam injuriam, tuasque obedientiae me subtraham. Necessitate Servus tuus sum, cum sum creatura tua; sed quantum ex natura subiectus sum, tantum etiam ex liberi arbitrii electione me tibi subdico. Creasti me, ut tuus sim, & propter hunc ipsum finem me redemisti; nam ergo volo esse in aeternum; in terra cum omnimoda voluntatis meae tua conformatione, in Caelo cum perfecta transformatione.*

